

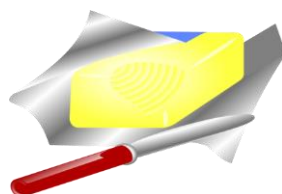
Metodický postup č. 1/2016

Pracovní postupy pro jednotlivé úkony pečovatelské služby

Místo realizace: Penzion pro seniory Frýdek-Místek, p. o., Pečovatelská služba
Závaznost: všichni pracovníci pečovatelské služby
Platnost: od 1. 10. 2016
Cíl metodického postupu: stanovení pracovních postupů při poskytování jednotlivých úkonů pečovatelské služby (základní a fakultativní činnosti)

Pomoc a podpora při podávání jídla a pití

Úkon je zaveden v případě, že uživatel není schopen se sám najíst a napít. Je mu podána připravená strava a nápoj, sousta jsou přizpůsobena schopnosti polykání uživatele. Podává se dostatečné množství tekutin. Úkon rovněž zahrnuje přípravu pokrmů (např. krájení, mixování) a jejich ohřátí či ochlazení. Použité nádobí je umyto v případě, že je sjednán úkon – běžný úklid domácnosti (mytí nádobí).

Maximální četnost úkonu: 4x denně
Stanovený čas pro úkon: 15 minut

Pomoc při oblékání a svlékání včetně speciálních pomůcek

Provádí se pomoc s oblékáním nebo svlékáním, včetně obutí (vyzutí), pomoc se složením a uložením oblečení a obuvi. Svlečené oděvy jsou uloženy na místo určené uživatelem. Rovněž

může být poskytnuta pomoc se speciální pomůckou (bandáž, výměna inkontinenční pomůcky, navlečení elastické punčochy, nasazení protězy, ortézy aj.).

V případě, že má uživatel sjednán úkon praní a žehlení prádla, uloží se znečištěné prádlo do prádlového koše zakoupeného uživatelem a dle žádosti uživatele je odneseno do prádelny poskytovatele. Uživatel má v tomto případě sjednaný úkon – běžné nákupy a pochůzky.

Maximální četnost úkonu: 3x denně

Stanovený čas pro úkon: 10 minut

Pomoc při prostorové orientaci, samostatném pohybu ve vnitřním prostoru

---

Pracovník poskytuje oporu a pomoc při doprovodu uživatele v prostoru bytu (např. WC, sprcha), nebo doprovod uživatele v budově poskytovatele (např. doprovod do místnosti pro osobní hygienu apod.).

Maximální četnost úkonu: 3x denně

Stanovený čas pro úkon: 10 minut

Pomoc při přesunu na lůžko nebo vozík

Pomoc při přesunu na lůžko, z lůžka na vozík, toaletní WC křeslo, židli a naopak.

Maximální četnost úkonu: 3x denně

Stanovený čas pro úkon: 5 minut

Pomoc při úkonech osobní hygieny

Pracovník pomáhá uživateli při koupání, sprchování, holení, mytí hlavy, výměně inkontinenčních pomůcek, ranní a večerní hygieně (mytí rukou, obličeje) apod. Úkony se provádějí v bytě uživatele (v koupelně, na lůžku) nebo v místnosti pro osobní hygienu v budově poskytovatele.

- a) Uživatel má k dispozici své vlastní hygienické pomůcky (mýdlo, šampon žínka, ručník...). Dochází ke koupání nebo sprchování, namydlení, umytí hlavy, osušení ručníkem nebo osuškou. V případě, že uživatel používá inkontinenční pomůcky, musí mít připravený obal na odpad. Pro likvidaci (odnesení) použitých inkontinenčních pomůcek musí mít uživatel nasmlouvaný úkon – likvidace odpadu. Poskytuje-li se pomoc při úkonech hygieny v bytě uživatele, musí mít zajištěný přístup do koupelny a k dispozici pracovní pomůcky (židle do vany, gumové rukavice, madla, podložky, sáčky na odpad apod.).
- b) Pomoc s osobní hygienou při výměně inkontinenční pomůcky – uživatel musí mít připraveny pomůcky k hygieně (nádobu na vodu, mýdlo, žínky).
- c) Prevence a ošetření běžných opruzenin.
- d) Aplikace běžných krémů a mastí na různé části těla.

Ad a) Maximální četnost úkonu: 1x týdně (koupel v bytě uživatele nebo v místnosti pro osobní hygienu v budově poskytovatele), 2x denně ranní a noční hygiena

Ad b) Maximální četnost úkonu: 3x denně

Ad c) Maximální četnost úkonu: 3x denně

Ad d) Maximální četnost úkonu: 3x denně

Stanovený čas pro úkon: 30 minut

Pomoc při základní péči o vlasy a nehty

Pomoc při mytí a sušení vlasů provádíme při koupání, případně může být provedeno i bez celkové hygieny těla.

Stříhání vlasů je zajištěno objednáním u kadeřníka. Pomoc se základní péči o nehty – tento úkon je zaveden u uživatelů, kteří mají sjednaný úkon – pomoc při úkonech osobní hygieny. Provádíme jen běžné ostříhání nehtů na rukou. Stříhání nehtů na nohou je zajištěno objednáním u pedikérky. Uživatel musí mít vlastní pomůcky k úpravě nehtů (nůžky).

Do tohoto úkonu nespadá náročné zkracování nehtů – zastřihávání bolestivých, zarudlých míst, odstraňování kůžičky, v případě špatného stavu nehtů nebo nehtových lůžek. V tomto případě je uživateli vždy zprostředkována odborná manikúra.

Maximální četnost úkonu: 2x týdně

Stanovený čas pro úkon: 5 minut

Pomoc při použití WC

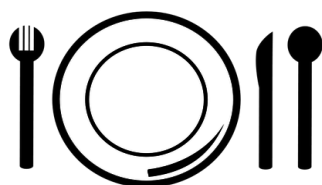
Pomoc při usazení uživatele na toaletu, toaletní WC židle, očista po použití WC. Následný úklid a dezinfekce WC křesla (bažanta).

Maximální četnost úkonu: 3x denně

Stanovený čas pro úkon: 10 minut

Zajištění stravy odpovídající věku, zásadám racionální výživy a potřebám dietního stravování.

Zajištění oběda.

Maximální četnost úkonu: 7x týdně

Dovoz nebo donáška jídla (obědy)

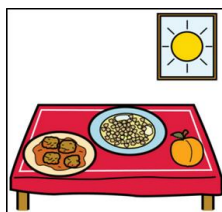
---

1. Donáška oběda – oběd je donesen a předán uživateli u dveří bytu v jím zakoupeném a podepsaném jídonosiči. Uživatel si převezme nosič s jídlem a zároveň předá druhý prázdný (umytý) nosič na druhý den. Uživatel, který není schopen převzít oběd u dveří bytu, musí zabezpečit převzetí obědu jinou osobou nebo může poskytnout pracovníkům klíče od bytu. Jestliže uživatel potřebuje pomoc při podání stravy na talíř nebo do jiné nádoby, případně nakrájení či ohřátí stravy, je nutné mít zavedený úkon pomoc při přípravě jídla a pití.
Maximální četnost úkonu: 7x týdně
2. Donáška oběda do bytu uživatele – oběd je donesen přímo do bytu uživatele. Tato služba se poskytuje uživatelům, kteří nejsou schopni si sami oběd vyzvednout nebo sníst v jídelně (nechodící uživatelé).
Maximální četnost úkonu: 7x týdně
3. Uživateli je strava nachystána v jídelně umístěné v sídle poskytovatele.
Maximální četnost úkonu: 7x týdně

Pomoc při přípravě jídla a pití

Pracovníci poskytují pomoc s přípravou stravy – příprava nebo podání pomůcek k přípravě stravy (talíře, sklenice, misky apod.). Připravení nebo podání surovin na přípravu stravy nebo nápoje. Uživatel si již sám stravu nebo nápoj připraví (namaže chleba, nalije pití do sklenice). Jsou použity vlastní potraviny uživatele. Použité nádobí se umyje v případě, je-li sjednán úkon – běžný úklid a údržba domácnosti – umytí nádobí.

Maximální četnost úkonu: 4x denně
Stanovený čas pro úkon: 10 minut

Příprava a podání jídla a pití

Pracovníci poskytují pomoc při přípravě jídla a podání jídla. Použijí se vlastní potraviny uživatele (nakrájení, mixování, příprava a ohřátí připravené stravy a tekutin). Úkon neobsahuje časově náročnou přípravu jídla v domácnosti (vaření a pečení).

Použité nádobí pracovník umyje v případě, že je sjednán úkon – běžný úklid a údržba domácnosti – umytí nádobí.

Maximální četnost úkonu: 4x denně

Stanovený čas pro úkon: 15 minut

Běžný úklid a údržba domácnosti

---

1. Běžný úklid – malý úklid v bytě (vytření podlahy, luxování koberce, umytí kuchyňské linky na povrchu, běžný úklid sociálního zařízení, údržba domácích spotřebičů).

K mytí a čištění jsou použity pomůcky zakoupené uživatelem (vysavač, kbelík, hadry, smeták, čisticí prostředky aj.). Uživatel si může úklidové prostředky zapůjčit od poskytovatele za úhradu.

U tohoto úkonu je nutné dodržování pravidelnosti. Není možné vyžadovat úklid velmi zanedbaných prostorů, úklid vnitřních prostor kuchyňské linky, spíže, nábytku nebo zaměňovat běžný úklid s úklidem velkým.

Maximální četnost úkonu: 1x týdně

Stanovený čas pro úkon: 30 minut

2. Běžný úklid – mytí nádobí

Maximální četnost úkonu: 3x denně

Stanovený čas pro úkon: 5 minut

3. Běžný úklid – likvidace odpadů

Uživatelé mají zakoupené igelitové pytle na odpad.

Maximální četnost úkonu: 1x týdně nebo dle domluvy

Stanovený čas pro úkon: 5 minut

Pomoc při zajištění velkého úklidu domácnosti, např. sezónního úklidu, úklidu po malování

Zprostředkování velkého úklidu – tel. zajištění úklidové agentury, nebo poskytnutí tel. kontaktu na úklidové agentury.

Maximální četnost úkonu: dle požadavku uživatele

Běžné nákupy a pochůzky

Běžné nákupy a pochůzky

1. Běžné nákupy a pochůzky v objektu penzionu
2. Běžné nákupy a pochůzky mimo objekt penzionu

Nákupy – nakupují se zejména běžné potraviny a drogerie na základě písemné objednávky předané nejméně jeden den předem. Uživatel předá pracovníkovi objednávku současně s penězi. Předání i vyúčtování finanční hotovosti se zapisuje a eviduje v sešitě tomu určeném. Předání peněz i vyúčtování musí být vždy stvrzeno podpisem uživatele.

Nákupy se provádějí pouze na území města Frýdku-Místku, není možné nakupovat podle nabídky letáků se slevami.

Pochůzky – pracovníci zajišťují nutné pochůzky do lékárny, na poštu, k lékaři, případně jiné instituce.

-----
ad1) Maximální četnost úkonu: 2x týdně

Stanovený čas pro úkon: 10 min.

ad 2) Maximální četnost úkonu: 2x týdně

Stanovený čas pro úkon: 60 minut

Velký nákup, například týdenní nákup, nákup ošacení a nezbytného vybavení domácnosti

Pracovník provádí velký (týdenní) nákup max. do 15 kg (např. nápoje, zelenina, ovoce, konzervy aj.). Nezbytným vybavením domácnosti je myšleno: kuchyňské potřeby, nádobí, malé elektrospotřebiče nebo nákup ošacení.

Nákupy se provádějí pouze na území města Frýdku-Místku, není možné nakupovat podle nabídky letáků se slevami.

Maximální četnost úkonu: 1x týdně nebo dle požadavku uživatele

Praní a žehlení osobního prádla a ložního prádla, popřípadě jeho drobné opravy

---

Připravené prádlo uložené v plastovém koši na prádlo se znečištěné prádlo je odneseno do prádelny poskytovatele. Prádlo donáší uživatel sám nebo pracovník poskytovatele. Vyprané a vyžehlené prádlo je dopraveno v plastovém koši zpět do domácnosti. Odnáška a donáška prádla probíhá jen v případě sjednaného úkonu – Běžné nákupy a pochůzky v penzionu. Uživatel si zajistí přípravky na praní (např. prášek na praní, aviváž, škrob, přípravky na skvrny apod.) nebo si může prací prostředky zajistit od poskytovatele za úhradu.

Maximální četnost úkonu: 1x týdně nebo dle požadavku uživatele

Doprovázení k lékaři, do zaměstnání, na zájmové a volnočasové aktivity, na orgány veřejné moci, instituce poskytující veřejné služby a jiné navazující sociální služby a doprovázení zpět.

Doprovod může být sjednán na základě předchozí dohody s ohledem na časové a provozní možnosti pracovníků poskytovatele. Uživatel je povinen svůj požadavek oznámit předem.

Stanovený čas pro úkon: 60 minut

VOLITELNÉ ČINNOSTI

Úkony přímé obslužné péče

1. **Dohled nad uživatelem (vyžádaný dohled), společnost pracovníka poskytovatele** – jedná se např. o krátkodobý dohled nad uživatelem v případě nemoci, společnost pracovníka – rozhovor, předčítání novin a knih.... Společnosti pracovníka musí předcházet dohoda o časových a provozních možnostech pracovníků poskytovatele. Do společnosti se započítává čas strávený cestou k uživateli.

Maximální četnost úkonů: dle domluvy

2. **Dohled nad užitím léčiv** – pracovník uživateli připomene, že má léčivo užít a zkontroluje, zda léčivo sám užil. Pracovník nesmí s léčivem manipulovat nebo jej aplikovat uživateli ústně či jinak.

3. **Koupel v místnosti pro hygienu (koupelně)** v objektu poskytovatele – jedná se o úkon nad rámec sjednaného úkonu – pomoc při úkonech osobní hygieny (např. koupel za pomoci rodinného příslušníka).

Úklid a údržba

1. **Drobné práce nad rámec běžné opravy a údržby bytového fondu** (např. vrtání děr, položení koberce apod.)

Maximální četnost úkonů: dle domluvy

2. **Prostředky na praní**

Maximální četnost úkonů: dle domluvy

3. **Čisticí a úklidové prostředky poskytovatele použité k úklidu** (v případě, že je uživatel nemá)

Maximální četnost úkonů: dle domluvy

Pronájmy

1. **Zapůjčení polohovacího lůžka**

Maximální četnost úkonu: dle požadavku uživatele

2. **Zapůjčení toaletního WC křesla**

Maximální četnost úkonů: dle požadavku uživatele

3. **Zapůjčení vysavače**

Maximální četnost úkonů: dle požadavku uživatele

Jiné úkony

1. Administrativní úkony (vyplnění formuláře, napsání dopisu atd.)

Maximální četnost úkonu: dle požadavku uživatele

2. Ofocení jídelníčku

Maximální četnost úkonu: dle požadavku uživatele

Úhrada za poskytované úkony

- Všechny výše uvedené úkony jsou za úhradu, výše úhrady je stanovena v Sazebníku úhrad sociálních služeb (Sazebník). Sazebník je přílohou Smlouvy o poskytnutí služby sociální péče – Pečovatelské služby. Úhrada za poskytovanou péči je hrazena následující měsíc.
- Se změnami v Sazebníku je uživatel seznámen minimálně tři dny před datem účinnosti nového sazebníku.

Čas k zajištění úkonu

- Je čas, ve kterém je započtena veškerá doba potřebná k přípravě a provedení samotného úkonu (např. připravení pomůcek, nachystání oblečení, napuštění vany, čas strávený pochůzkami u lékaře, na úřadech, k nakoupení a donesení nákupu aj.)
- Každý úkon je časově ohraničen (stanovený čas pro úkon). Je-li časový limit pro jednotlivý úkon překročen nebo nedosáhne-li se stanoveného časového limitu při provádění úkonu, započítává se skutečný čas za provedení úkonu.

Zaznamenávání jednotlivých úkonů

- Pracovníci jsou povinni zaznamenávat jednotlivé provedené úkony do Záznamového archu úkonů pečovatelské služby, který má každý uživatel u sebe. Uživatel má právo zaznamenané úkony kontrolovat. Záznamový arch je podkladem pro měsíční vyúčtování pečovatelské služby a je stvrzen podpisem uživatele a pracovníka.
- Každá změna v Záznamovém archu (oprava, škrtnutí) musí být opatřena podpisem pracovníka.

Zpracoval: Bc. Jana Pavelcová

Připomínkoval: pracovníci pečovatelské služby

Schválil: Ing. Jaroslav Chlebek – ředitel organizace .....

Ve Frýdku-Místku dne: 16. 9. 2016